

Kokeilujen vaikuttavuuden arviointi välinehuoltoalan perustutkinnossa

Anna Levy 2016

Arvioinnin liittäminen kokeiluihin

- Opetushallituksen asettamat tavoitteet lähtökohtana kokeiluohjelmalle ja sen arvioinnille:
 1. Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen
 2. Tiedon tuottaminen
 3. Tutkinnon perusteiden ja koulutuksen kehittäminen

Tavoite tuottaa konkreettiset esitykset seuraavista asioista:

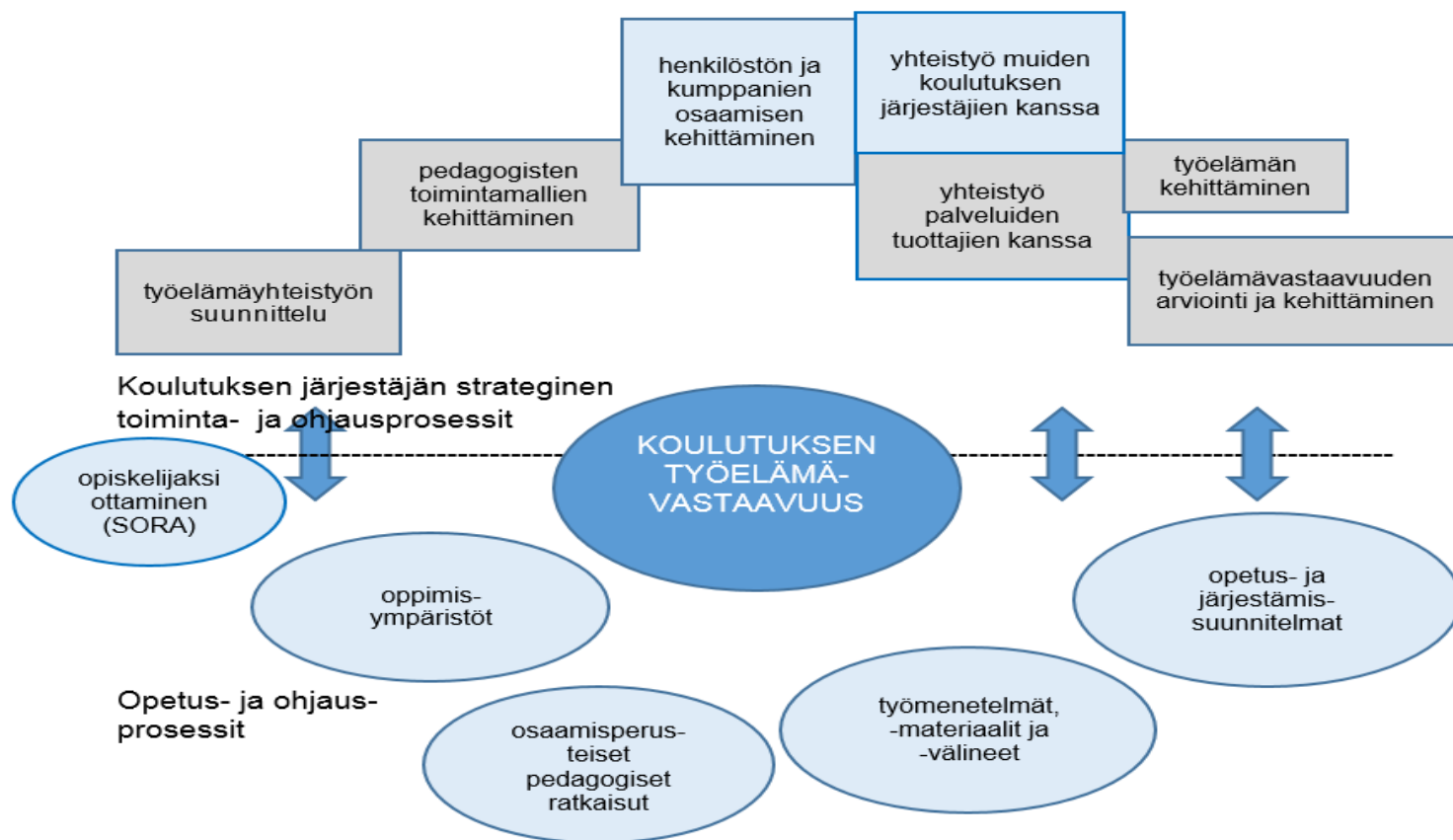
- Arviot tutkintorakenteeseen ja tutkintojen perusteisiin tarvittavista muutoksesta
- Esitykset tutkinnoista, niiden osaamisaloista ja tutkintonimikkeistä
- Esitykset tutkintojen osaamisalojen tutkinnon perusteiksi
- Esitykset, onko tarvetta liittää tutkinto Sora-lainsäädännön piiriin
- Määrälliset arviot aloituspaikoista ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkinnoissa
- Arviot tutkintojen toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkinnoissa

Koulutuksen vaikuttavuus ja työelämävastaisuus

- Kokeilujen vaikuttavuuden arvioinnissa mitataan sitä, onko niissä saatu aikaan tarpeiden ja tavoitteiden suuntaisia vaikutuksia
- Kokeilujen arvioinnissa huomio kohdistuu siihen, miten kokeilujen tuottama osaaminen palvelee työelämää.
- Arvioinnin avulla selvitetään kokeilujen työelämävastaavuutta koulutuksen järjestäjän, opiskelijoiden ja työelämän näkökulmista

Työelämävastaavan koulutukset osatekijät

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018

Arviointikysymykset

1. Miten kokeilujen tuottama osaaminen vastaa työelämän tarpeisiin?
 - Tulevaisuuden osaamistarpeet
 - Teknologian kehittyminen
 - Digitalisoituminen
 - Muuttuvat toimintaympäristöt
2. Mitkä tekijät edistävät ja estävät työelämän tarpeita vastaavan osaamisen kehittymistä kokeilujen aikana?
 - Opiskelijaksi ottaminen
 - Oppimisympäristöt
 - Osaamisperusteiset pedagogiset ratkaisut
 - Työmenetelmät, -materiaalit ja -välineet
 - Opetus- ja järjestämissuunnitelmat
 - Henkilöstön ja kumppaneiden osaamisen kehittäminen
 - Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa
3. Millaisia tutkintoihin liittyviä terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksia työelämässä on (vrt. SORA-lainsäädäntö)

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018

Opiskelijoiden näkemyksiä selvitetään kysymyksiin yksi (1) ja kaksi (2) sekä koulutuksen järjestäjien ja työelämän edustajien näkemyksiä kaikkiin kolmeen arviointikysymykseen. Hanketta koordinoi: Oulun seudun koulutuskuntayhtymä

Arviointiaineisto

Arviointiaineisto koostuu kokeilussa mukana olleiden:

- Opiskelijoiden palautteesta
 - Valmistuville tehdään webropol –kysely, jossa käytetään kaikissa tutkinnoissa yhteistä kysymysrunkoa
 - Keskustelut opiskelijoiden kanssa
- Työelämän palautteesta
 - Webropol –kysely
 - Yhteistyöpäivät
- Koulutuksen järjestäjien palautteesta
 - Webropol –kysely
 - Yhteistyöpäivät
 - Kokoukset

Arvioinnin toteutus

- Keväällä 2016 on valmistunut ensimmäiset opiskelijat kokeilututkinnoista
- Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilusta on valmistunut viisi ryhmää vuonna 2016; arviointi täydentyy tulevina vuosina 2017-19
- Taulukko. Välinehuoltoalan perustutkinnosta (välinehuoltaja) valmistuvien opiskelijoiden arvioidut määrät vuosina 2016-2019.

TUTKINTO	2016	2017	2018	2019	Yht.
Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja	60	75	62	0	197

Koulutuksen vaikuttavuus tulee esille vasta pitkän ajan kuluttua koulutuksen päättymisestä

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET: Välinehuoltoalan perustutkinto

- Vuonna 2016 kokeilusta valmistuneita viisi ryhmää, joissa yhteensä;
 - Aloittaneita opiskelijoita N=77
 - Opintonsa keskeyttäneitä opiskelijoita N=17
 - *Valmistuneita opiskelijoita N=60?**
- Kyselyyn vastanneiden määrä N= 39, valmistuneista opiskelijoista vastausprosentti 65 (%)?*

*= Valmistuneiden määrää alustavien tietojen mukaan. Valmistuneiden määrä vahvistuu koulutuksen järjestäjiltä parhaillaan kerättävien tietojen päivityksien myötä

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Välinehuoltoalan perustutkinto

Lähiopetus suhteessa työelämässä vaadittavaan osaamiseen

Opiskelijoiden mielestä...	Täysin eri mieltä tai eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai täysin samaa mieltä
Opiskelua edisti, että opettajat olivat hyvin perehtyneet työelämään	7,7 % (3/39)	23,1 % (9/39)	69,2 % (27/39)
Opiskelua edisti, että opettajina oli myös työelämän asiantuntijoita ja asiantuntijakouluttajia	7,7 % (3/39)	10,3 % (4/39)	82,1 % (32/39)
Lähiopetuksessa opiskeltiin asioita, jotka tulivat esille käytännön työtehtävissä.	5,1 % (2/39)	17,9 % (7/39)	56,4 % (22/39)
Oppimistehtävät liittyivät käytännön työssä eteen tuleviin tilanteisiin ja asioihin helpottaen työssäoppimisjaksojen suorittamista	12,8 % (5/39)	23,1% (9/39)	64,1 % (25/39)
Saan harjoitella käytännön lähiopetuksessa käytännön työssä tarvittavia taitoja	17,9 % (7/39)	30,8 % (12/39)	51,3 % (20/39)
Pystyn harjoittelemaan työssä tarvittavia taitoja oppilaitoksessa olevien ohjelmien, järjestelmien ja välineistön avulla.	20,5 % (8/39)	30,8 % (12/39)	48,7 % (19/39)

Työelämässä tarvittavan osaamisen oppimista edistävinä tekijöinä lähiopetuksessa opiskelijat kokivat:

- Luokkatilassa tapahtuneet harjoitukset
 - esim. Välineiden tunnistamis- ja pakkausharjoitukset, korien kokoaminen
- Näyttöharjoitukset
- Vierailukäynnit
- Pieneläinhoitajaopiskelijoiden opettaminen
- Opettajille ja toisille opiskelijoille oppimistehtävien esittely ja ratkaisujen perustelu

"Parhaiten harjoitusta sai välineiden tarkistamisesta. Se oli helppo toteuttaa myös luokkatiloissa. Opettaja kokosi erilaisia leikkauskoreja, jotka jokainen tarkisti ja kokosi leikkauskorit koriluettelon mukaisesti. Tässä sai tuntumaa erilaisiin välineisiin, siihen mitä kustakin välineestä tulee erityisesti tarkastaa ja kuinka kootaan tasapainoinen kori. Jokainen työskenteli itsenäisesti mutta samassa tilassa, jotta ajatuksia saattoi vaihtaa. Tämä auttoi esim. välineiden tunnistamisessa. Kun kori oli koottu opettaja tuli kysymään, mitä huomioitavaa välineistössä oli ja kuinka kokosit korin."

"Lisäksi tehokkaita olivat erilaiset näyttöharjoitukset (esim. PUDE, englanti, ruotsi sekä "kerro vaimoluokkaan, perustasi ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018")."

Työelämässä tarvittavan osaamisen oppimista edistävinä ja estävinä tekijöinä lähiopetuksessa

opiskelijat kokivat:

- Opettajien työkokemus edisti oppimista, kun opettaja kertoi käytännön esimerkkejä
- Harjoitukset, mikäli niitä tehtiin lähiopetuksessa

”Käytännön harjoitukset jäivät todella vähiin koulussa. Oikeastaan kaikki käytännön työt opin vasta työharjoitteluissa. Kai kerran koulussa täytettiin pesukonetta erilaisilla välineillä ja siinäkin yksi täytti ja toiset katsoi vieressä. Ja pakkausten tekoakin harjoiteltiin kerran tai pari.”

”Opin eniten sellaisella kurssilla, jonka veti oikea välinehuoltaja jolla on alalta työkokemusta. Koko kurssi oli niin käytännönläheinen ja kurssin harjoitukset olivat opettavaisia. Kurssilla opeteltiin erilaisia välineitä, pakkaamista yms.”

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Välinehuoltoalan perustutkinto

Työssäoppiminen työelämäosaamisen edistäjänä

Opiskelijoiden mukaan...	Täysin eri mieltä tai eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai täysin samaa mieltä
Lähiopetuksessa oppimani asiat auttoivat minua työssäoppimispaikassani.	2,6 % (1/39)	17,9 % (7/39)	79,5 % (31/39)
Osaamistaan edisti se, että he työskentelivät työssäoppimisten aikana eri paikoissa.	2,6 % (1/39)	5,1 % (2/39)	92,3 % (36/39)
Työssäoppimispaikoissa harjoittelin niitä asioita, joita lähiopetuksessa oli oppinut.	12,8 % (5/39)	7,7 % (3/39)	79,5 % (31/39)
Työssäoppimisen aikana pystyi tekemään alan työtehtäviä monipuolisesti.	2,6 % (1/39)	17,9 % (7/39)	79,5 % (31/36)
Työssäoppimisen ohjaaja/työpaikkaohjaaja tunsi tutkinnon, jota opiskelija suoritti.	66,7 % (26/39)	15,4 % (6/39)	17,9 % (7/39)

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018

Työssäoppimispaikalla osaamista opiskelijoiden mielestä edistivät..

- Monipuoliset työtehtävät

”Yleisesti harjoittelupaikoissa oli hyvä perehdytys. Annettiin tehdä ja harjoitella monipuolisesti. Kohtelu muiden työntekijöiden puolelta oli ystävällistä ja kannustavaa. Ohjeita työtehtäviin oli hyvin saatavilla. Kannustettiin kysymään, jos oli tarvetta.”

- Työssäoppimisen ohjaaja

”Hyvä ohjaaja joka antoi mahdollisuuden harjoitella monenlaisia työtehtäviä ja antoi palautetta, mutta tämä ei ollut mahdollista jokaisessa paikassa. Osassa paikoista ei annettu lähes ollenkaan ohjausta ja opiskelija oli enemmänkin lisä työvoimaa ilman kunnon perehdytystä ja työtehtävät hyvin yksipuolisia.”

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Välinehuoltoalan perustutkinto

- Osaamisen osoittaminen, ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit

Opiskelijat olivat sitä mielestä, että...	Täysin eri mieltä tai Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai Täysin samaa mieltä
pystyivät osoittamaan osaamisen aidoissa työelämän tilanteissa	2,6 % (1/39)	17,9 % (7/39)	79,5 % (31/39)
oppilaitoksessa osoitettu osaaminen arvioitiin työelämän vastaavissa kokonaisuuksissa	2,6 % (1/39)	38,5 % (15/39)	59,0 % (23/39)
ammattitaitovaatimukset vastaavat työelämässä vaadittavia taitoja	15,4 % (6/39)	23,1 % (9/39)	61,5 % (24/39)

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Välinehuoltoalan perustutkinto

- Opiskelijoiden kokemus siitä, miten arviointikriteerit mittaavat työelämässä vaadittavia taitoja pakollisissa tutkinnon osissa.

Arviointikriteeristö mittaa työelämässä vaadittavia taitoja.	Täysin eri mieltä	Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Infektioiden torjunta ja hygieniakäytäntöjen noudattaminen välineiden huollossa	0	1	4	18	15
Välineiden huoltotyössä toimiminen	0	3	9	18	8
Välineiden puhdistaminen ja desinfektio	0	1	3	20	14
Välineiden kuivaus, tarkistus, huolto ja kokoaminen sekä pakkaaminen	0	1	3	20	14
Välineiden sterilointi	0	1	3	20	14
Prosessin ohjaus, tuotantojärjestelmien hyödyntäminen ja laatutyö välineiden huollossa	1	2	6	20	8

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018

Ammattitaitovaatimukset ja kriteerit

”Ammattitaitovaatimukset voisivat olla vähän selkeämpää kieltä. Tavoitteet olivat välillä hyvinkin tulkittavissa olevia ja tekstiä oli hankala lukea. Tämä korostui varsinkin harjoittelun tavoitteiden laadinnassa. Kärjistäen voi sanoa, että välillä tuntui että kiitettävään arvosanaan olisi pitänyt olla töissä jo jonkin aikaa. Tyyliin ” opiskelija tekee itsenäisesti tilauksia ja neuvoo muita työntekijöitä aiheesta.””

”Työelämän vaatimukset vastasivat hyvin tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia ja osaamisen arviointikriteerejä.”

- Ammattitaitovaatimukset vastaavat hyvin työelämässä vaadittavaa osaamista
- Kriteerien tulisi olla selkeämpiä ja loogisia
- Kriteereissä osittain päällekkäisyyttä

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET: Välinehuoltoalan perustutkinto

- Alalle työllistyminen

Opiskelijat olivat sitä mieltä, että	Täysin eri mieltä tai Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai täysin samaa mieltä
Osaaminen, jonka oli hankkinut koulutuksen aikana auttaa häntä työllistymään alalle	5,1 % (2/39)	12,8 % (5/39)	82,1 % (32/39)

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Välinehuoltoalan perustutkinto

- Opiskelijoiden itsearviointi seuraavissa asioissa:

Arvioi osaamistasi	Ei ollenkaan	Vähäinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen	Yhteensä
Tietoteknologian asiantuntijuus	2	12	6	16	3	39
Turvallisuusosaaminen	1	2	10	22	4	39
Uudet hoito- ja palvelumuodot	4	10	18	6	1	39
Digitaalisten järjestelmien hallinta	2	5	13	17	2	39
Robotiikka	13	7	13	6	0	39
Tietotekniikan hyödyntäminen	1	6	5	19	8	39
Sähköiset asiakaslähtöiset palvelut	3	8	13	14	1	39
Alan teknologinen osaaminen	3	5	11	17	3	39
Alan työkokonaisuuksien hallinta	1	1	7	25	5	39
Työskentely erilaisissa alan työpaikoissa	1	3	5	24	6	39
Valmiudet hankkia lisää työtehtävissä tarvittavaa osaamista	1	1	3	24	10	39
Yhteensä	32	60	104	190	43	

välinehuoltoalan, perustason ensimoduulin ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014 – 2018

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET: Välinehuoltoalan perustutkinto

- Työllistyminen:
 - valmistuvista opiskelijoista **työllistynyt** alalle 19 ja kolmella oli menossa työhaastatteluun aineistonkeruuvaiheen aikana.
 - Jokainen 39 vastanneesta aikoi hakeutua alan töihin.
- Jatko-opiskelu:
 - Valmistuvista opiskelijoista 14 aikoi tai piti mahdollisena jatko-opintoja.
 - Osa näistä ilmaisi kiinnostuksen välinehuollon erikoisammattitutkintoon.

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Välinehuoltoalan perustutkinto

- Miten kehittäisit kokeilututkinnon koulutusta?
 - Tutkintonimikettä tulisi miettiä uudestaan
 - Tutkinnon osia vähennettävä seitsemästä (7) neljään (4) tai viiteen (5)
 - Konkreettiset opiskelijoiden esitykset:
 - Välineiden huoltotyössä toimisen ja prosessin ohjauksen yhdistämisestä ja tuotantojärjestelmän hyödyntämisen – tutkinnon osan sijoittamisesta aikaisempaan vaiheeseen opintoja.
 - Välinehuoltotyössä toimiminen ja Prosessin ohjaus – tutkinnon osien yhdistäminen.
 - Toimiminen välinehuollossa – tutkinnon osaa osa opiskelijoista toivoi sijoitettavan loppuvaiheeseen opintoja tai osaksi kaikkia tutkinnon osia.

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET

Välinehuoltoalan perustutkinto

- Miten kehittäisit kokeilututkinnon koulutusta?
 - Opiskelijat toivoivat täydennyskoulutusta työpaikkaohjaajille ja arvioijille välinehuoltoalan perustutkinnon sisällöistä ja rakenteesta.
 - Eri tutkinnon osia voisi tarjota täydennyskoulutuksena työpaikoille. Opiskelijoiden kokemuksen mukaan Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeiluun liittyvä välinehuoltoalan perustutkinto tuottaa laajempaa osaamista kuin nykyisillä työntekijöillä on.